

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата във Великотърновски университет „Св. Св. Кирил и Методий“

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана (ПКСПНСО) на 24.10.2019 г. (Протокол № 24) по искане на висшето училище (вх. № 848/15.10.2019 г.). Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 19/08.10.2020 г.) в състав:

Проф. дн. Светла Колева, Институт по философия и социология, БАН – ръководител на Експертната група

Проф. д-р Магдалена Елчинова, НБУ – член на Експертната група

Доц. д-р Меглена Златкова, ПУ „Паисий Хилендарски“ – член на Експертната група

Студент Виктория Роланска, СУ „Св. Климент Охридски“ – член на Експертната група

Наблюдаващ процедурата член на ПК – проф. дн Кольо Коев

На заседание, проведено на 04.02.2021 г. (Протокол № 3) на основание чл. 88а, ал. 6 от ЗВО и чл. 13, ал. 8, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

В становището на Ръководството на ВТУ по доклада на Експертната група са посочени технически грешки, които бяха отстранени. Постоянната комисия не приема за основателно направеното възражение относно изпълнението на препоръка № 1.

При предходната програмна акредитация на професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата във ВТУ от 13.10.2015 г. (Протокол № 14) с оценка 8,57, Постоянната комисия по социални и правни науки и национална сигурност е направила следните препоръки:

1. Да продължи изграждането и развитието на собствени преподавателски кадри в професионалното направление. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.

По предложение на Деканското ръководство на ИФ през периода, подлежащ на акредитация, двама преподаватели от професионалното направление са били в творчески отпуск, един хоноруван преподавател успешно е преминал конкурс за академичната длъжност „асистент“. Възможност за създаване и развитие на собствен преподавателски потенциал се търси и в подготовката на докторанти. В периода 2016–2018 г. в програма Етнология има три успешно защитени дисертационни труда и три в процедура на защита, а броят на докторантите към юли 2019 г. е седем. Остава открит въпросът за институционалните възможности защитилите докторат възпитаници на ИФ да започнат работа като преподаватели в професионалното направление.

Извод: *Препоръката е изпълнена.* Би било добре обаче ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ да осигури по-добри възможности за кадрово развитие по специалностите от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата.

2. Да се въведат финансови и др. стимули за отчитане и поощрение на научната активност на преподавателите. *Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.*

В съответствие с особеностите на университетската структура, при която факултетите нямат финансова самостоятелност, изпълнението на тази препоръка се осъществява поетапно. С решение на АС на ВТУ № 7/26.07.2017 г., изм. с Решение № 5/04.05.2018 г. е утвърдена Система за стимулиране на присъщата неучебна дейност на академичния състав и допълнителна административна дейност на непреподавателския състав на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Документът съдържа критерии и количествени показатели за измерване на 1) научноизследователската дейност на академичния състав; 2) на отчетността и допълнителната административна, организационна, учебна и друга ангажираност на академичния състав; 3) на художественотворческата, учебно-тренировъчната и състезателната дейност на академичния състав и за 4) стимулиране на научноизследователската и художественотворческата дейност, отчетността и допълнителната административна ангажираност на академичния състав. До края на разглеждания период системата не е прилагана.

Извод: *Препоръката е изпълнена.* Предприети са значими действия за осъществяване на препоръката, които обаче трябва да продължат с реализиране на системата за стимулиране.

3. Да се увеличи международният обмен на студенти по линия на ЕС. *Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.*

По изпълнение на препоръката:

Първо, увеличен е броят на студентите, осъществили мобилност. Ако за периода 2010–2014 г. само 4 студенти от специалност Етнология, ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ са участвали в мобилност по програмите Еразъм и Еразъм+ с цел обучение или практики, през периода януари 2016 – юли 2019 г. са осъществени 12 мобилности от 6 студенти в ОКС „бакалавър“, 4 студенти в ОКС „магистър“ и един докторант (две мобилности), от които 9 от специалност Културен туризъм и 2 от специалност Етнология.

Второ, разширена е географията на осъществените мобилности. За разлика от предходния период, през който студентите от специалност Етнология на ВТУ са пребивавали само в Университета в Лодз (Полша), през акредитационния период мобилностите са осъществени в университети в Испания, Кипър, Латвия, Португалия, Румъния и Северна Македония.

Извод: Препоръката е изпълнена.

4. Да се увеличи публикационната дейност на преподавателите в издания с импакт-фактор и участието им в международни проекти. *Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.*

В изпълнение на препоръката е осигурена институционална подкрепа от страна на Деканското ръководство на ИФ 1) при организиране на научни форуми и издаване на сборници с материали от тях; 2) при активизиране на публикационната активност в издания с импакт-фактор като WEB OF SCIENCE и SCOPUS (28 публикации в реферирани и индексирани издания на преподаватели от Историческия факултет, ангажирани с обучението в образователните програми (специалностите) в професионално направление 3.1); 3) за участие на преподаватели в международни проекти като ръководители, консултанти, експерти, изследователи, организатори и членове на екипи и подготовката на изследователски проекти (за периода 2016–2019 г. 7 преподаватели в специалностите от ПН 3.1. са участвали в 16 проекта, от които 5 международни; 11 са приключили, 5 – в процес на изпълнение).

Извод: Препоръката е изпълнена преди всичко в частта за публикационната дейност.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 4¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Обучението в професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ се извършва от Историческия факултет. Образователните дейности за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ са в съответствие със Закона за висшето образование, с основните национални стратегически документи и с мисията и основните приоритети в дейността на ВТУ, както са описани в уеб-страницата на Университета, рубрика „Мисия на Университета“.

В съответствие с тях има разработена и надлежно актуализирана вътрешноевропейска уредба за организация на обучението в професионални направления, съдържаща система от документи. Документацията е публично оповестена на електронната страница на университета.

Обучението по професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* се осъществява и контролира съобразно изградена и публично оповестена Система за управление на качеството на Великотърновския университет, като са отчетени спецификите на професионалното направление. За периода на акредитация в Исторически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ са проведени 4 анкети за проучване мнението на студентите за обучението и обслужването, 2 анкети за проучване мнението на преподавателите за учебния процес и административното обслужване и 1 анкета с поребителите на кадри. Получените данни са обобщени за четирите професионални направления, по които ИФ на ВТУ провежда обучение.

Добре би било конструирането на извадката при анкетните проучвания на мнението на студентите и работодателите да бъде съобразено с броя на студентите в съответните професионални направления, за да позволява диференциран анализ на резултатите по специалности и професионални направления, а не само на ниво факултети.

Историческият факултет при ВТУ като обучаващо звено провежда обучението в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ по професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* в съответствие със съвременните тенденции и осъществява взаимовръзка между научните изследвания и обучението в рамките на националния и институционалния контекст. Анализът на информацията от съществуващата база данни на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ потвърждава, че през последните години Историческият факултет се нарежда на първо място по брой на хабилитирани преподаватели сред останалите факултети и се утвърждава като една от най-важните структурни единици на Университета. Благодарение на педагогическия и изследователския опит на своите преподаватели Историческият факултет на

---

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

ВТУ осигурява успешно взаимодействие между научните изследвания в различните специалности по ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата.*

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/ „Управление на качеството на образованието“

Въпросите, свързани с качеството и ефективността на обучението и преподавателската дейност, се разглеждат на заседания на Катедрените съвети в Историческия факултет, на Факултетния съвет на Исторически факултет и на Академичния съвет на Великотърновския университет. На факултетно ниво има няколко комисии, които отговарят за управлението на качеството на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност:

Специфична форма за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес в професионалното направление са публичните академични лекции на изяви в своята научна област преподаватели на факултета, като за периода на акредитация е изнесена 1 публична лекция от преподавател в ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата.*

Във ВТУ функционира официално приет Етичен кодекс на работещите във ВТУ, който се прилага и по отношение на професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Интернет страницата на ВТУ предоставя неограничен достъп до нормативните документи на Университета, вкл. и тези, които имат отношение към вътрешната система за оценяване и поддържане качеството на обучението и на академичния състав, както и до Етичния кодекс на работещите във ВТУ.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/ „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Във ВТУ е създадена организация и съществуват стандарти за разработване, утвърждаване, контрол и оценка на учебната документация по програмите в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Документацията се актуализира при необходимост със зачитане мнението на всички заинтересовани страни и въз основа на проучване на световните постижения в съответната предметна област. Програмите по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ са представени чрез документация, която задава точно определени и устойчиви цели и задачи, интелектуални качества и практически умения, които са необходими на бъдещите специалисти в областта на етнологията, културната антропология и културния туризъм. Студентите се обучават съобразно съвременните образователни концепции и постижения в тези области.

Програмите по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата във ВТУ са съвместими със сходни програми в български и европейски университети. Това дава възможност за мобилност на студентите.

Програмите по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата във ВТУ се характеризират с относително висок дял на задължителните спрямо избираемите учебни дисциплини, като това е валидно в най-голяма степен за магистърските програми. Вероятно би трябвало да се помисли за промяна на това съотношение.

При обсъждането на нови програми и при актуализирането на съществуващите ИФ на ВТУ привлича участието на потребители на кадри, както и на студенти, което подпомага адаптирането на програмите към пазара на труда.

Учебната документация за образователните програми в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата в дистанционна форма на обучение в ИФ на

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ напълно съответства на държавните и вътрешните университетски изисквания. Прилаганите процедури за разработване и одобряване на учебната документация гарантират прозрачност и стриктно спазване на нормативно регламентирани изисквания за участие и съдействие на партньорски организации; студенти и заинтересовани лица.

Би било добре да се ограничи високият процент променливост на програмите, като се търси баланс между обновяване и устойчивост.

Програмата по специалността Етнология за ОКС „бакалавър“ във ВТУ предлага почти равностойно обучение на студентите по две професионални направления и съответно избор между две професионални квалификации – по 3.1. Социология, антропология и науки за културата и 2.2. История и археология. *Виждането на Постоянната Комисия е, че е необходимо да се увеличи относителният дял на аудиторната заетост по дисциплини, съответстващи на професионалното направление, в което се акредитира програмата.*

Трябва да се работи за включване на практики в учебните планове за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по специалността Културен туризъм.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/ „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Подготовката на обучаемите в специалностите от професионално направление 3.1 Социология, антропология, науки за културата се реализира чрез съвременни образователни форми и методи и при използване на научните постижения в съответната област. Използват се ясни и публично оповестени методи за оценяване на резултатите от работата на студенти и докторанти. Студентите и докторантите са стимулирани да участват в научноизследователски проекти, студентски стажове и практики, научни форуми, което повишава професионалната им подготовка в специалностите от направление 3.1.

Студентското мнение е важно при организацията на учебния процес, развитието на специалностите и връзките с потребителите на кадри. ВТУ и в частност ИФ имат разработена система за качество и периодически проучват кандидат-студенти, студенти, докторанти и специализанти. Резултатите от проучванията на студентското мнение са база за ефективни управленски решения и собствен мониторинг на резултатите като неотменен елемент от системата за поддържане и повишаване качеството на обучението във Великотърновския университет. Студентската оценка е неизменна част от общата атестационна оценка на всеки преподавател.

Във ВТУ и в частност в ИФ съществува и работи система от процедури за управление на качеството, мониторинг и контрол, в която студентското мнение е от голямо значение при анализ и управление на образователния процес. Преподавателите и административните звена получават обратна връзка от настоящи и завършили студенти за удовлетвореността от обучението и последвалата професионална реализация. В процеса на мониторинг и контрол на качеството са включени и потребители на кадри чрез периодически анкетиране и проучване на мнението им.

Налице са ясно разписани и публично оповестени правила за разглеждане на предложения, жалби и сигнали от обучаеми.

Дистанционната форма на обучение в професионалното направление се осъществява в съответствие с националната и вътрешноуниверситетската нормативна рамка, които са гарант за създаване на работеща система за контрол и прозрачност на процедурите за проверка и оценка на знанията на студентите и за персонална поддръжка на обучаемите. Учебните материали,

ресурси и източници са представени по разбираем начин в електронна и традиционна форма, а изградената система позволява персонализирано предаване и усвояване на учебното съдържание. Учебната документация, учебното съдържание, академичната натовареност, прилаганите методически подходи и разработените учебни материали и виртуални ресурси са хармонизирани с изискванията в нормативната уредба.

С оглед на по-добрата информираност на студентите би трябвало в професионалната квалификация на специалистите от специалност Етнология в ПН 3.1. да се отрази, че професионална квалификация „учител“ по история се придобива извън учебния план, по друго ПН и с диплома като допълнителна квалификация, извън бакалавърското обучение в направление 3.1.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/ „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е изградена цялостна система за прием, обучение и реализация на студентите, състояща се от административни звена, процедури и нормативни актове в съответствие с българското и европейското законодателство. Историческият факултет, като обучаващо звено по специалностите в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, прилага университетската система при организацията и управлението на всички етапи от „жизнения цикъл“ на студента. Разработени са правила и процедури за академично признаване на периоди на обучение и практика в чужбина, на образователни квалификации и мобилности в рамките на договорните отношения с чуждестранни университети и в съответствие с Лисабонската конвенция. През периода на акредитация е осъществена студентска мобилност от 3-ма студенти от специалност Етнология и 15 студенти от специалност Културен туризъм от професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* с цел обучение и практика по линията на програма „Еразъм+“ и по силата на съществуващите двустранни договори.

На бакалаврите и магистрите от специалностите в професионалното направление са осигурени възможности за участие в изследователски проекти и научни форуми на университетско, национално и международно ниво.

Полагат се усилия за разширяване на тематичния и географския обхват на изследователските проекти и за създаване на възможности за участие в проектна дейност на по-голям брой студенти.

Съществува изградена и работеща система за проследяване на реализацията на студентите, завършили бакалавърските и магистърските програми в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. За проследяване професионалната реализация на завършилите студенти от специалностите на професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* Историческият факултет използва изградената университетска система – попълване на анкетни карти, контакти във форумите и социалните мрежи, събиране на сведения чрез тюторите, организаторите учебен процес и инспекторите студентско състояние на образователната програма (специалността) при дипломирането на завършилите студенти, поддържане на интензивни лични контакти с дипломираните възпитаници чрез групата „Старопрестолни етнологизи“ и др.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на

професионалното направление“

Историческият факултет на ВТУ разполага с достатъчно на брой хабилитирани преподаватели, които да обезпечат качествено обучение в програмите по ПН 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Към 01.12.2020 г. броят на преподавателите в програмите по ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* във ВТУ е 48, със средна възраст 50 години и 9 месеца, от различни професионални направления. От тях 27 са хабилитирани (професори – 11, доценти – 16) и 21 са нехабилитирани (главни асистенти – 12, асистенти – 4, старши преподаватели – 3, преподаватели – 2). Само 4 преподаватели са от професионално направление 3.1. *Социология, антропология и науки за културата*. От тях 1 е хабилитиран, а трима са нехабилитирани. Броят на хабилитираните по ПН 3.1. преподаватели е минимален (1 на ПТД в ИФ), което е предпоставка за проблеми в бъдеще.

За периода 2014–2019 г. общо 22 преподаватели са отбелязали напредък в кариерното си развитие: от тях 3 са придобили ОНС „доктор“, 1 е придобил научната степен „доктор на науките“, 8 са преминали на академичната длъжност „професор“, 6 – „доцент“ и 4 – „главен асистент“. При усреднен брой от 44 преподаватели за периода в програмите по ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* в Историческия факултет, това означава, че 50% са отбелязали кариерно развитие.

За периода 2014–2019 г. са осъществени общо 52 мобилности на преподаватели от ИФ на ВТУ по договори за академичен обмен по програма „Еразъм“/„Еразъм+“ и 77 мобилности по двустранни договори с чуждестранни университети. За същия период Историческият факултет е приел 12 гостуващи преподаватели от чуждестранни университети.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/ „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Академичният състав от професионалното направление създава продуктивна среда за обучение и научни изследвания и предлага множество примери за продуктивност и инициативност чрез публикационната и проектната си дейност. През периода на акредитация общо 26 студенти (в бакалавърска и магистърска ОКС) от ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* са осъществили 56 участия в научни форуми (от тях 18 участия са в международни форуми, 35 – в национални и 3 – в университетски), а 17 студенти (от които 4 магистри) са участвали в проекти (общо 25 участия, от които 17 участия в международен проект и 8 в национални проекти).

От общо 219 участия на докторанти в научни форуми 59 са на международно ниво, 77 – на национално ниво, 76 са в организирани в рамките на ВТУ форуми и 7 са във форуми от регионален мащаб. Участията на докторанти в проектна дейност са общо 126, от тях 19 са в международни проекти, 65 – в национални, 2 – в регионални и 40 в университетски проекти.

За периода 2015–2019 г. 2% от общия брой на студентите и 100% от докторантите по професионалното направление са взели участие в научноизследователски проекти.

В програмите по 3.1. Социология, антропология и науки за културата във Великотърновския университет съществуват устойчиви практики за включване на студенти и докторанти в научноизследователската дейност.

Общият брой на публикациите на преподавателите в програмите по ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* в ИФ на ВТУ на ПТД за периода 2014–2019 г. е 613. От тях 36 са монографии, 33 са студии, 519 са статии в научни издания и 25 са учебници или учебни помагала. Приложеният доказателствен материал е за по-кратък период – 2014–2018 г. и според тази информация 2 от студиите и 111 от статиите са публикувани в чужбина, а 22 – в реферирани издания. Относителният дял на публикациите в научни списания и сборници

спрямо общия брой на публикациите е 90,05%. На 1 преподавател на ПТД се падат средно по 2,27 публикации за периода. Съотношението между статии и студии, публикувани извън ВТУ, спрямо тези, публикувани във ВТУ, е приблизително 3:1 (154 : 49).

Публикациите на преподавателите от колегиум Етнология за периода 2014–2020 г. са общо 45 (средно по 1,88 на човек за периода), от тях 7 са публикувани в чужбина, а 1 – в реферирано в SCOPUS издание.

Забелязаните цитирания на преподавателите по ПН 3.1. *Социология, антропология и науки за културата* в ИФ на ВТУ за периода 2014–2019 г. са общо 1242 или средно за периода по 4,61 цитирания на преподавател. От тях 98 цитирания или 7,9% от общия брой са в реферирано издания (2 в България и 96 в чужбина), а 1144 – в нереферирано. Общо 20,37% от цитиранията (253 на брой) са в издания в чужбина.

Като се имат предвид констатираните проблеми с поддържането на професионално направление 3.1. в университета е необходимо: да се постигне по-равномерно участие на преподавателите от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата в проектната и публикационната дейност; да се предприемат стъпки за увеличаване броя и квалификацията на преподавателите, хабилизирани и/или с научна степен по ПН 3.1.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/ „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ разполага с добре поддържана и обновявана материално-техническа и информационна база, осигуряваща условия за ефективно осъществяване на учебния и изследователския процес във всички специалности от регулираните професии и във всички форми на обучение (редовна, задочна, дистанционна).

ИФ на ВТУ като обучаващо звено по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата разполага с необходимия брой учебни и компютърни зали, кабинети, лаборатории, оборудвани със съвременна техника съобразно спецификата на учебната и научноизследователската дейност в специалностите .

На разположение на студентите от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата са фондове на Централната университетска библиотека, Филиалната библиотека на Исторически факултет и на чуждоезиковите библиотечно-информационни центрове със свободен достъп до научни издания и бази данни от системата за вътрешно и международно междубиблиотечно книгозаемане.

Дистанционното обучение в специалностите Етнология и Културен туризъм в ОКС „магистър“ ползва изградената университетска инфраструктура и е осигурено с достатъчни по обем и качество виртуални учебни ресурси и дейности в съответствие с нормативните изисквания и съвременните научни постижения, разположени в интернет базирана система от 4-то технологично равнище. Учебните планове и програми в ДФО са равнопоставени с тези в редовната форма на обучение по трите специалности от професионалното направление и периодично се актуализират. Методиката и подходите, използвани в Историческия факултет при ДФО в образователните програми на професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, съчетават утвърдени добри практики с иновативни подходи за обучение в съвременните условия..

Изградена е система за академично и административно обслужване на студентите на университетско и факултетно ниво.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“.

Във ВТУ има изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението на студентите, която обхваща всички нива на университетската структура. ИФ като обучаващо звено по специалностите от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата прилага създадената университетска инфраструктура за ефективно управление на информацията относно обучението и реализацията на студентите.

Информацията се събира, анализира, периодично се обсъжда и публично се огласява посредством изградените структури (Център за управление на качеството, УКУКА, ФКУКА) като се обръща внимание на качеството на обучението и потребността от промяна. Посредством анкетни проучвания се събира и обработва информация за студентското мнение за качеството на учебния процес, за удовлетвореността от обучението и получената подготовка, за възможностите за кариерно развитие, за реализацията на завършилите, за мнението на потребителите на кадри като инструмент за оценка и контрол на политиката на ВТУ по поддържане на високо качество на обучение.

Има функционираща система за връзка с алумни, която показва почти стопроцентова професионална реализация на завършилите бакалавърска и магистърска степен на специалности Етнология и Културен туризъм.

ИФ на ВТУ, и в частност колегиумът от специалностите в професионалното направление, поддържа собствена информационна система за световните постижения в областта и я прилага ефективно в учебния процес.

Тъй като обаче информацията се събира, обобщава и управлява на университетско и факултетно равнище, въвеждането на един по-диференциран подход и по-добре нюансирана представителност на отделните специалности при събиране на информация за обучението би могло да осигури по-конкретна информация за студентите от специалностите по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

ВТУ и ИФ разполагат с разписани процедури и добри практики за публикуване на необходимата информация за възможностите и постиженията на студенти и преподаватели от специалностите на ПН 3.1.

На магистрите в направлението са осигурени ресурси и възможности за достъп до източници на информация за запознаване с постиженията в научната област, както и подкрепа от обучаващото звено.

Условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация на специалностите от ПН 3.1. Социология, антропология и науки за културата се отразяват своевременно в официалната страница на Историческия факултет и в сайта на ВТУ.

Информацията относно програмите за мобилност и академичен обмен на студенти и преподаватели е публична. Комисията препоръчва периодично да се актуализира информацията на страницата „Медиите за Великотърновския университет“, както и да се актуализират разделите от панел „Научна дейност“ на web страницата на ИФ на ВТУ, за да се информира обществеността за научните форуми и прояви, издания и проектна дейност на преподаватели и студенти от ИФ и в частност от ПН 3.1.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“.

Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ има изградена система за управление и мониторинг на образователния процес, която гарантира целия процес на подготовка, приемане и съдържание на учебната документация съгласно нормативната база и изискванията за качествен образователен процес на университетско, факултетно и катедрено ниво. При обучението на студентите по бакалавърските и магистърските програми мониторингът се осъществява от Центъра по управление на качеството и факултетите като първични обучаващи звена. Той поддържа база данни за всички акредитирани образователни програми, оценката, която са получили и периода, за който са акредитирани. Чрез взаимодействие и връзка с факултетните комисии по управление на качеството и акредитацията Центърът осъществява наблюдение върху качеството на обучението, включително и удовлетвореността на студентите от обучението (чрез периодично провежданите анкетни проучвания)

Резултатите от анализите на учебната документация се разглеждат от обучаващите катедри и от академичния състав на целия Исторически факултет с цел обновяване на учебните програми в съответствие с най-новите постижения в отделните дисциплини и нуждите на пазара на труда.

Провежда се редовен мониторинг на успеваемостта на студентите и се предприемат различни мерки за повишаване на успеваемостта и успешно завършване на дадена ОКС.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/ „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“.

Външното осигуряване на качеството е свързано с прилагането на Сертифицирана система за управление на качеството. Съществена част от нея представляват извършваните одити и изготвените по тях Доклади от надзорни одити по СУК (<http://www.uni-vt.bg/bul/pages/?zid=100&page=2176>). Великотърновският университет е първият държавен университет в страната, получил сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001: 2015. На основата на извършен външен одит и изготвения доклад сертификатът е с номер 290801 QM15, извършен от DQS GmbH, е валиден от 19.05.2019 г. до 17.05.2022 г.

Във ВТУ и ИФ се извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки и одити на всички учебни програми от ПН 3.1., анализират се резултатите и се набелязват мерки за изпълнение на направените препоръки.

ВТУ периодично преминава през външно оценяване на качеството на професионалното направление в съответствие с ESG от НАОА.

Съгласно изискванията на НАОА, Факултетът изготвя доклади-самооценки при провежданите процедури по акредитация и за изпълнение на препоръките от предходните акредитации. Изпълнението на препоръките от предходните акредитации е допринесло за развиване на професионалното направление и за повишаване на ефективността на обучението на студентите.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, на **25.02.2021 г. (Протокол № 4)** Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ на основание обща оценка 8,64 (осем цяло и шестдесет и четири стотни) за образователно-квалификационни степени (ОКС):

„бакалавър“ по:

„Етнология“ – редовна форма на обучение;

„Културен туризъм“ – редовна и задочна форма на обучение;

„магистър“ по:

„Етнология“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение;

„Културен туризъм“ – редовна, задочна и дистанционна форма на обучение;

„Културна антропология“ – редовна и задочна форма на обучение

2. Срокът на валидност на акредитацията е до следващата програмна акредитация на ПН 3.1, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, както следва:

- за ОКС „бакалавър“ – 180 студенти;

- за ОКС „магистър“ – 100 студенти;

Общо за професионалното направление: 280 студенти (редовно, задочно и дистанционно обучение).

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана прави следните **препоръки**:

1. В учебните програми на специалностите от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата да се увеличи относителният дял на дисциплини, съответстващи на професионалното направление. Да се включат практиките в учебните планове за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ по специалността „Културен туризъм“. *Срок: до края на академичната 2021/2022 г.*

2. Да се работи за увеличаване броя и квалификацията на преподавателите, хабилитирани и/или с научна степен по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата. Да се постигне по-равномерно включване на преподавателите от професионалното направление в проектната и публикационната дейност. *Срок: постоянен*

3. Анкетните проучвания за мнението на студенти, възпитаници, преподаватели и потребители на кадри на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ да бъдат изградени по такъв начин, че да позволяват представителност на получените резултати по професионални направления. *Срок: до края на академичната 2021/2022 г.*

4. С цел информиране на обществеността за дейности и решения, свързани с обучението, и за научни форуми и прояви, издания и проектна дейност на преподаватели и студенти от Историческия факултет, и в частност от професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата, периодично да се обновяват страницата „Медиите за Великотърновския университет“ и разделите от панел „Научна дейност“ на уебстраницата на Историческия факултет на ВТУ. *Срок: постоянен*

Председател на ПКСПНСО:.....

(проф. д.н. Гошо Петков)